

V Bruselu dne 29.5.2013
COM(2013) 350 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

EVROPSKÝ SEMESTR 2013: DOPORUČENÍ PRO JEDNOTLIVÉ ZEMĚ

PŘEKONÁNÍ KRIZE V EVROPĚ

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

EVROPSKÝ SEMESTR 2013: DOPORUČENÍ PRO JEDNOTLIVÉ ZEMĚ

PŘEKONÁNÍ KRIZE V EVROPĚ

1. Úvod

Jednou ročně Komise přezkoumává hospodářskou a sociální výkonnost každého členského státu EU a vydává doporučení pro jednotlivé země, jež budou vodítkem pro vnitrostátní politiky v příštím roce. Na pozadí hluboké hospodářské a finanční krize, která způsobuje sociální potíže mnoha lidem, a novějších prognóz, podle kterých se EU pomalu zotavuje z dlouhotrvající recese, bude letošním doporučením věnována zvláštní pozornost.

Účelem pravidelného dohledu ze strany Komise je:

- Určit hlavní hospodářské a sociální výzvy pro EU a eurozónu s ohledem na rostoucí vzájemnou závislost mezi našimi ekonomikami.
- Posoudit pokrok, zachytit příznaky problémů dříve než v minulosti a prostřednictvím doporučení pomoci členským státům v provádění politik takovými způsoby, jež pomohou EU přizpůsobit se a udržitelně růst při zajištění zaměstnanosti a slušné životní úrovně všech jejích občanů.

Z analýzy Komise předložené společně s doporučeními na rok 2013 vyplývá, že EU činí trvalé změny a řeší vážné strukturální problémy, které se vytvořily během posledního desetiletí. Tyto změny probíhají v globálním kontextu nutnosti reformy v nejvyspělejších ekonomikách a silného hospodářského rozvoje v nově se rozvíjejících ekonomikách. Členské státy podnikají nezbytné reformy a usilovně se snaží mít stav veřejných financí pod kontrolou. Tempo a dopad tohoto úsilí jsou v jednotlivých zemích odlišné – korekce jsou obzvláště patrné v zemích programu a ve zranitelnějších členských státech. Úkolem je provádět dohodnuté reformy, někdy s větší naléhavostí a ambiciózněji. Pokud se Komise domnívá, že jsou zapotřebí přísnější opatření, pak jsou tato opatření uvedena v doporučeních.

Za posledních pět let se úsilí soustředilo na krizové řízení, obnovu finanční stability a zajištění eura jako předpokladů pro budoucí růst. V krátkodobém horizontu oživení brání vysoká úroveň zadlužení – veřejného i soukromého – nakumulovaného v mnoha členských státech a skutečnost, že zlepšení stavu bankovního sektoru je pomalé. Kromě toho velikost a naléhavost nerovnováh, které se vytvořily během několika let, vedly k významným korekcím, které nyní musí být provedeny současně v celé Evropě při výrazné vzájemné závislosti mezi ekonomikami EU.

Nalezení cesty udržitelnějšího růstu vyžaduje více času, než je žádoucí. Dopady několika let nízkého nebo nulového růstu na společnost mají dalekosáhlé důsledky, včetně velmi vysoké úrovně nezaměstnanosti a zvýšení chudoby v různých částech Evropy. Úroveň nerovností a otázka spravedlnosti jsou nyní středem pozornosti ve veřejných diskusích, přičemž se ukazuje, že k tomu, aby byly politiky úspěšné, je třeba nejen, aby byly dobře navrženy, ale

také aby se těšily politické a společenské podpoře. Nejisté vyhlídky zlepšení na trhu práce v krátkodobém horizontu budou znamenat další zkoušku pro systémy sociálního zabezpečení členských států. Potrvá určitý čas, než se pozitivní účinky dnešních rozhodnutí promítnou do dynamičtějšího, rostoucího hospodářství, které vytváří nová pracovní místa.

Evropa potřebuje fiskální konsolidaci – udržitelný růst nemůže být postaven na neudržitelném zadlužení – a Evropa potřebuje reálný růst, aby lidé mohli najít udržitelné zaměstnání. Problém nezaměstnanosti mladých lidí vyžaduje zvláštní a naléhavé řešení. Vzhledem k tomu, že stávající krize je strukturální i cyklická, je třeba v celé EU zintenzívnit tempo reformy v zájmu zajištění oživení a obnovení rovnováhy ekonomiky. „Země se schodkem“ musí zvýšit svou konkurenceschopnost a „země s přebytkem“ musí odstranit strukturální překážky růstu své domácí poptávky.

Strukturální reformy mohou být obtížné, napomáhají však tomu, aby zátěž spojená s korekcí a přínosy byly rozděleny rovnoměrněji v celé společnosti. Omezení byrokratické zátěže podniků pomáhá podporovat vytvoření prostředí příznivého pro podnikání, snižování nákladů na služby napomáhá nižším příjmovým skupinám a efektivnější veřejná správa přinese vyšší kvalitu a dostupnější sociální služby. Existuje potřeba mnohem výraznějších podpůrných opatření pro nezaměstnané, zejména pro dlouhodobě nezaměstnané, která jim pomohou získat dovednosti nebo orientaci potřebnou k získání nového pracovního místa, jakož i pro mladé lidi, jež jim pomohou uspět při přechodu ze vzdělávacího do pracovního procesu. Je třeba nalézt řešení pro podniky se solidními podnikatelskými plány, které nemohou získat financování. Je nutné, aby všechny členské státy více investovaly do výsledků systému vzdělávání, do přípravy pracovníků, aby měli dovednosti potřebné pro ekonomiku 21. století a k posílení inovací a konkurenceschopnosti.

Činnost ECB rozhodným způsobem přispěla k odstranění předpokládaných rizik pro stabilitu eurozóny. Ovšem přenos nižších úrokových sazeb a obnova běžných úvěrových podmínek v ekonomice, zejména v okrajových oblastech EU, jsou stále narušeny. Dokončení struktury hospodářské a měnové unie (HMU), zejména bankovní unie, bude mít zásadní význam pro budoucí podporu udržitelného růstu a předcházení opětovnému vzniku nerovnováhy.

Z analýzy reformních programů jednotlivých členských států provedené Komisí jasně vyplývá, že členské státy by mohly učinit více, aby si dokázaly pomoci samy vrátit se zpět k růstu a překonat krizi v Evropě. Neodstranění překážek a nevyužití příležitostí, odolnost vůči změnám a chybějící cit pro naléhavost v některých státech v různé míře přispívají k vytvoření prostředí, které podnikům nepomáhá, aby se mohly rozvíjet a vytvářet pracovní místa. Otálení při realizaci nezbytných reformy povede jen ke zvýšení konečných finančních, hospodářských a sociálních nákladů. Rozsah těchto problémů vyžaduje, aby všechny zúčastněné strany, včetně sociálních partnerů a občanské společnosti, spolupracovaly na vypracování a provádění vhodné reakce. Zachování a prohlubování jednotného evropského trhu bude mít zásadní význam pro dosažení těchto společných cílů.

2. CELKOVÉ POSOUZENÍ

Výzvy, kterým Unie čelí, jsou složité a mohou být vyřešeny pouze komplexním přístupem, který spojuje opatření EU a na vnitrostátní úrovni v rámci tvorby a provádění politiky. Toto je hlavním cílem procesu evropského semestru.

Z podrobné analýzy, o kterou se tento balíček opírá, vyplývá, že:

- **Dochází k obnovení rovnováhy ekonomiky EU.** V posledních letech byly provedeny nebo zahájeny rozsáhlé reformy – k odstranění nerovnováhy z minulosti a posunutí ekonomiky směrem k větší udržitelnosti. Vysoké a přetrvávající schodky běžného účtu, které byly zaznamenány v několika zemích, významně poklesly, čímž došlo ke snížení rizika náhlého přerušování vnějšího financování těchto ekonomik. Zatímco u některých z těchto reforem bude potřeba vyčkat, než se projeví jejich úplné účinky, v celé Evropě lze již pozorovat zlepšení, například co se týká vývozní výkonnosti nebo úrokových sazeb ze státních dluhopisů.
- **Nezaměstnanost, včetně nezaměstnanosti mladých lidí a dlouhodobé nezaměstnanosti, dosáhla nepříjemně vysoké úrovně** a pravděpodobně zůstane vysoká v blízké budoucnosti, což vyžaduje odhodlané a naléhavé jednání. V různých částech Evropy byly provedeny reformy, jejichž cílem je zlepšení odolnosti a flexibility trhu práce, avšak než vzniknou nová pracovní místa v celé ekonomice, bude to ještě určitou dobu trvat.
- **Probíhá fiskální konsolidace**, jež přispívá k tomu, aby veřejné finance byly opět pod kontrolou. Stárnoucí populace mnoha členských států však představuje problém pro jejich budoucí finanční udržitelnost, pokud jde o důchodové systémy a systémy zdravotní péče, a proto je nyní třeba jednat, aby se Evropané mohli i nadále v budoucnosti těšit vysoké životní úrovně.
- **Zásadní význam** pro nastartování růstu **mají strukturální reformy**, neboť plní dvojí cíl snížení nezaměstnanosti a obnovení udržitelnosti veřejných financí. Obnovení konkurenceschopnosti na domácí úrovni má také zásadní význam pro využití příležitostí k růstu na celém světě.

Z analýzy lze vyvodit řadu politických ponaučení:

- Je třeba přijmout další opatření k řešení vysokých veřejných a soukromých dluhů v mnoha členských státech, přičemž musí být veden a pečlivě řízen proces snižování zadluženosti předlužených ekonomik. Jak ukazují průzkumy ECB o bankovních úvěrech, prioritou je další ozdravení bankovního sektoru takovým způsobem, aby mohl usměrňovat financování do produktivních oblastí ekonomiky, zejména pro malé a střední podniky. Nové programy, které poskytují financování pro reálnou ekonomiku, vypracované Komisí a Evropskou investiční bankou za účasti ECB, by v tomto ohledu mohly hrát důležitou úlohu. V příštích letech bude hrát v částech EU zásadní úlohu financování investic ze strukturálních fondů EU. Rovněž je nezbytná podpora alternativních zdrojů financování a snížení tradiční závislosti podniků na financování od bank, a to v zájmu obnovení běžných úvěrových podmínek pro ekonomiku.
- Členské státy s vysokou mírou nezaměstnanosti potřebují posílit aktivní opatření na trhu práce, jako jsou služby v oblasti odborné přípravy a hledání zaměstnání. Doporučují se další reformy, jejichž cílem je usnadnit přístup k zaměstnání, předcházet předčasnému odchodu z trhu práce, snížit náklady na pracovní sílu a bojovat proti segmentaci trhu práce. Při vytváření a realizaci těchto politik hrají zásadní úlohu sociální partneři. Situace nezaměstnaných mladých lidí je obzvláště znepokojivá a doporučuje se opatření v souladu

s iniciativou EU záruka pro mladé lidi, kterou navrhla Komise a která je nyní stvrzena členskými státy EU.

- Členské státy musí učinit více pro posílení konkurenceschopnosti svých ekonomik. Náklady práce hrají významnou úlohu a musí být v souladu s růstem produktivity, přičemž i nadále budou podrobně sledovány. Zásadní význam má rovněž zvýšení konkurence na trzích s výrobky a službami, jež je předpokladem pro zvýšení úrovně produktivity ekonomiky a pro nižší ceny. Evropa zároveň nemůže a nebude konkurovat v globální ekonomice pouze náklady. Před krizí a během krize nebyly ve všech členských státech uskutečněny nezbytné investice v oblasti vzdělávání a dovedností, výzkumu a inovací a účinného využívání zdrojů. Nedostatek kvalifikovaných pracovních sil, výrobků a služeb vážně ohrožuje vyhlídky na budoucí růst Evropy, tudíž je v těchto oblastech nutné učinit rychlá nápravná opatření v souladu s cíli strategie Evropa 2020.
- Naléhavě je zapotřebí většího úsilí k vytvoření podmínek, jež podporují rozvoj podnikání, spotřebitelské prostředí a vytváření pracovních míst – například je stále nutné podstatně zlepšení ve fungování síťových odvětví, konkurence v klíčových odvětvích služeb, např. v maloobchodě, s tím, že je zapotřebí poskytnout snadnější přístup k určitým povoláním a činnostem, jakož i efektivnost veřejné správy.
- Členské státy s přebytky běžného účtu a dostatečným fiskálním prostorem by mohly učinit více pro snížení vysokých daní a příspěvků na sociální zabezpečení, jež jsou odváděny z nízkých mezd. Nedávný vývoj mezd v „zemích s přebytkem“ přispívá k udržení poptávky a rovněž má pozitivní vedlejší účinky jinde v EU. Tyto členské státy by také mohly podpořit domácí poptávku tím, že by zpřístupnily své odvětví služeb odstraněním neopodstatněných omezení a překážek pro vstup na trh, čímž by služby více zpřístupnily nižším příjmovým skupinám a podpořily by nové investiční příležitosti.
- S ohledem na skutečný pokrok při snižování rozpočtových schodků, míru již uskutečněné konsolidace a slabší ekonomickou aktivitu, než se očekávalo, umožňuje Pakt o stabilitě a růstu, aby členským státům byla v některých případech poskytnuta dodatečná lhůta pro dosažení schodku nižšího než 3 % HDP. Nicméně ústupky, pokud jde o nezbytnou konsolidaci, nejsou řešením a některé členské státy stále čelí značným potřebám korekce. Pro řadu z nich Komise navrhuje dodatečnou lhůtu k nápravě nadměrných schodků. Tato doba navíc není navrhovaná ke zmírnění úsilí – naopak je třeba ji využít k omezení strukturálního rozpočtového schodku, zintenzivnění reformy a přípravě cesty pro udržitelné hospodářské oživení.
- V rámci střednědobých fiskálních strategií lze a je třeba učinit více ke zlepšení efektivity veřejných výdajů a spravedlnosti a účinnosti daňového systému. Je třeba řešit neefektivnost, jež je součástí nastavení určitých vnitrostátních daňových systémů (například některé snížené sazby a další daňová osvobození). Nezbytné je rovněž posílení boje proti daňovým podvodům

a únikům. Za tímto účelem se doporučuje celá řada opatření, zatímco jednotlivé priority se liší.

- Pro udržitelnost a účinnost reforem má zásadní význam spravedlnost. Krize má neustálý vliv na nejvíce znevýhodněné skupiny v naší společnosti, přičemž podíl lidí ohrožených chudobou se v mnoha zemích zvyšuje. Členské státy musí investovat do lidského kapitálu a do zajištění odpovídajících služeb svým občanům. Je třeba věnovat více pozornosti distribučnímu dopadu reforem, aby se zajistilo, že povedou k trvalým výsledkům ve prospěch všech. Je třeba, aby některé členské státy věnovaly více pozornosti boji proti různým formám chudoby – dětské chudobě, bezdomovectví, nedostatečnému odměňování za vykonanou práci a nadměrné zadluženosti domácností – a aby zajistily účinnost systémů sociálního zabezpečení, jež se zabývají osobami, kterých se to týká.

Rozhodnutí, která byla již přijata na úrovni EU, přispěla k reformnímu úsilí členských států, avšak jsou zapotřebí další naléhavé kroky:

- Členské státy, které se potýkaly s významnými finančními problémy, mohly využít finanční pojistky, jež byly nově vytvořeny na úrovni EU¹. Jestliže byla přiznána finanční pomoc EU/MMF, pak tato pomoc podléhá přísným podmínkám. Provádění těchto programů probíhá a je přísně sledováno.
- Několik projednávaných návrhů právních předpisů EU má potenciál podpořit růst a pracovní příležitosti, například v oblasti služeb a s využitím digitálního hospodářství. Komise předloží zprávu o pokroku v rámci Paktu pro růst a zaměstnanost na zasedání Evropské rady v červnu 2013.
- Komise v prosinci 2012 navrhla balíček týkající se zaměstnanosti mladých lidí, který zahrnuje vytvoření Evropské aliance pro učňovskou přípravu. Rovněž navrhla vytvoření záruky pro mladé lidi k zajištění toho, aby všichni mladí Evropané do čtyř měsíců od opuštění školy nebo od okamžiku, kdy se stali nezaměstnanými, získali kvalitní nabídku práce nebo měli možnost dalšího vzdělávání či odborné přípravy, učňovského vzdělávání nebo stáže. Tuto záruku pro mladé lidi přijala Rada v dubnu 2013. V rámci příštího víceletého finančního rámce bylo vyčleněno 6 miliard EUR na podporu záruky pro mladé lidi společně s Evropským sociálním fondem, a to prostřednictvím Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí. Od roku 2012 Komise pomocí akčních týmů pro zaměstnanost mladých lidí pomáhá členským státům s nejvyšší mírou nezaměstnanosti mladých lidí změnit programování strukturálních fondů EU k jejich zaměření na mladé lidi. Zároveň vede partnerství více zúčastněných stran, jehož cílem je řešit nedostatek dovedností v oblasti IKT (informačních a komunikačních technologií) v EU a obsadit několik stovek tisíc volných pracovních míst plánovaných pro tyto dovednosti.
- Správa ekonomických záležitostí EU byla posílena prostřednictvím nejnovějších právních předpisů. Jejich provádění posílí důvěryhodnost probíhajícího reformního procesu. Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii je nyní použitelná. Byl posílen Pakt o stabilitě

¹ Nejprve EFSM a EFSF a následně ESM.

a růstu a zaveden nový postup při makroekonomické nerovnováze („balíček šesti právních aktů týkajících se správy ekonomických záležitostí“). Dne 30. května 2013 vstoupí v platnost nové právní předpisy, které posilují koordinaci politik v eurozóně („balíček dvou právních předpisů“).

- Další kroky k prohloubení hospodářské a měnové unie, zejména prostřednictvím vzniku bankovní unie a dokončení souboru nástrojů finančních pojistek poskytovaných v rámci Evropského mechanismu stability, dále posílí rámec EU. Rovněž probíhají diskuse o tom, jak posílit sociální rozměr hospodářské a měnové unie.
- Po dosažení dohody o příštím víceletém finančním rámci EU může být spuštěna nová generace finančních nástrojů EU – např. program Horizont 2020 pro výzkum a nástroj pro propojení Evropy zaměřený na infrastrukturu – na podporu strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Větší zaměření strukturálních fondů EU na růst, konkurenceschopnost a zaměstnanost může představovat zásadní podnět pro růst v řadě členských států, v nichž je velká část veřejných investic spolufinancována z rozpočtu EU. Doporučení pro jednotlivé země na tento rok jsou obzvláště důležitá, neboť členské státy a regiony nyní určují své investiční priority pro politiku soudržnosti na období 2014–2020.

3. KLÍČOVÉ OBLASTI AKCE

Evropský semestr začíná zveřejněním roční analýzy růstu Komise. Na rok 2013 si Komise zachovala týchž pět priorit jako na rok 2012:

- pokračování v diferencované fiskální konsolidaci podporující růst;
- obnova běžného poskytování úvěrů ekonomice;
- podpora růstu a konkurenceschopnosti pro současnost i budoucnost;
- řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize;
- modernizace veřejné správy.

Evropská rada tyto priority podpořila v březnu 2013 a stanovila rámec pro činnost členských států v těchto oblastech. Příloha 1 obsahuje přehled doporučení pro každý členský stát v rámci tohoto balíku. Příloha 2 shrnuje pokrok při plnění cílů strategie Evropa 2020. Více informací je k dispozici v pracovním dokumentu útvarů Komise a ve srovnávacích tematických informačních listech zveřejněných na internetových stránkách věnovaných strategii Evropa 2020.

Komise rovněž vydala doporučení pro eurozónu. Euroskupina by měla hrát aktivní úlohu v rámci posíleného dohledu v eurozóně a měla by zajišťovat provázanou celkovou orientaci politik a provádění reforem nezbytných pro stabilitu a růst její ekonomiky. Euroskupina bude rovněž hrát zvláštní úlohu při projednávání a koordinaci politických reforem „*ex ante*“ v budoucnu, jakož i při rychlém vydávání základních politických rozhodnutí, např. rozhodnutí nezbytných pro přechod k bankovní unii.

Tento balíček doporučení se rovněž zakládá na hloubkových přezkumech, jež Komise zveřejnila dne 10. dubna 2013 v rámci postupu při makroekonomické nerovnováze. Doporučení pro jednotlivé země navržená pro 13 členských států, jichž se tento postup týká, berou tuto nerovnováhu v úvahu.

Pokračování v diferencované fiskální konsolidaci podporující růst

Fiskální konsolidace není sama o sobě cílem, ale prostředkem pro to, aby orgány veřejné správy získaly zpět svou finanční suverenitu, a mohly tak investovat do udržitelného růstu. Na pozadí vysokých schodků veřejných rozpočtů a rostoucí míry zadlužení Komise zdůrazňuje potřebu fiskální konsolidace, která by měla být diferencovaná, brát ohled na růst a být specifická pro každou zemi.

Fiskální kázeň a růst se navzájem doplňují, a to za předpokladu, že dojde k přijetí vhodných opatření. Nejnovější příklad poskytují pobaltské země: po hluboké recesi nyní Litva, Lotyšsko a Estonsko zaznamenávají nejvyšší míru hospodářského růstu v EU, a to v uvedeném pořadí ve výši 3,6 %, 5,6 % a 3,2 % v roce 2012. Tyto tři země urychleně přistoupily k fiskální konsolidaci a obnovily rovnováhu své ekonomiky ve velice nejistém prostředí.

Výrazné zlepšení jejich konkurenceschopnosti nyní přináší své ovoce tím, že jim pomáhá konsolidovat jejich veřejné finance a dále snížit nezaměstnanost, ačkoli vysoká míra rizika chudoby a sociálního vyloučení je i nadále zdrojem znepokojení.

Fiskální konsolidace probíhá v celé Evropě. Schodek EU se snížil z nejvyšší úrovně ve výši – 6,9 % v roce 2009 na –4 % v roce 2012 a očekává se, že by měl klesnout na –3,4 % v roce 2013 s tím, že zvyšující se počet členských států korigoval nadměrné schodky svých rozpočtů. Postupy konsolidace pro dosažení cílů týkajících se schodku a dluhu, jež mohou členské státy vyvázet z postupu při nadměrném schodku, jsou založeny na schodcích ve strukturálním vyvážení. Proto pokud významné zhoršení ekonomického výhledu povede k nesplnění nominálního cíle i přes vynaložení požadovaného strukturálního úsilí, může být lhůta pro nápravu nadměrného schodku prodloužena. V souladu se schváleným rámcem EU bylo tempo fiskální konsolidace již upraveno v nedávné minulosti pro Řecko, Španělsko a Portugalsko, které tím získaly více času k nápravě nadměrných schodků. Komise v současné době aktualizuje svá doporučení na základě nejnovějších informací a po posouzení účinnosti opatření přijímaných členskými státy (rámeček 1).

Rámeček 1. Situace v členských státech, pokud jde o Pakt o stabilitě a růstu podle doporučení Komise ze dne 29. května 2013	
Nepoužití postupu při nadměrném schodku	BG, DE, EE, FI, LU, SE
Zrušení postupu při nadměrném schodku	HU, IT, LT, LV, RO
Probíhající postupy při nadměrném schodku s lhůtami v roce 2013	AT, DK, CZ, SK
Probíhající postupy při nadměrném schodku s jinými lhůtami – 2015 nebo 2016	EL, IE, CY, UK
Navrhované prodloužení lhůt pro splnění fiskálních cílů – nové lhůty: 2014, 2015 nebo 2016	ES, FR, NL, PL, SI, PT
První krok směrem k zahájení postupu při nadměrném schodku	MT

Díky opatření na úrovni EU a úsilí řady členských států poklesly úrokové sazby u státních dluhopisů a několik zemí, jež byly dříve ohroženy neudržitelně vysokými náklady na refinancování, je v současné době schopno financovat svůj dluh za mnohem menší sazby než před rokem. Nicméně vzhledem k již tak vysoké úrovni zadlužení a nákladů spojených se stárnutím obyvatelstva je jejich fiskální a finanční situace i nadále nestabilní.

V této souvislosti se navrhuje poskytnutí více času některým členským státům na plnění dohodnutých cílů, které by jim mělo umožnit urychlit úsilí, aby uvedly své veřejné finance do pořádku a provedly již dlouho potřebné reformy. Je třeba zvýšit reformní úsilí, aby bylo ve skutečnosti dosaženo požadovaných výsledků v nových lhůtách, a je třeba napravit nadměrné schodky. Komise bude situaci pečlivě sledovat a používat opatření posíleného fiskálního řízení v zemích eurozóny. Měly by být posíleny fiskální instituce, a to jak na celostátní, tak na nižší úrovni, prostřednictvím provádění důvěryhodných a účinných střednědobých rozpočtových rámců.

Povaha fiskální konsolidace je rovněž důležitá. V mnoha případech byly zvýšeny daně namísto snížení výdajů. To má obecně více negativní důsledky pro růst než opak, zejména v zemích s již vysokou úrovní zdanění. Komise doporučuje způsoby, jak dosáhnout toho, aby fiskální korekce více podporovala růst, a to působením na příjmovou i výdajovou stranu rozpočtu členských států.

Na straně příjmů je důležitým hlediskem probíhajících reforem struktura daňových systémů, zejména pokud jde o přesun daňového základu z práce na jiné zdroje. Prioritou pro mnoho členských států je omezit zdanění práce s cílem zvýšit motivaci k práci a snížit relativně vysoké náklady práce, zejména u pracovníků s nízkou kvalitací (viz rámeček 2). Tyto tolik potřebné reformy zjevně musí být následně finančně kompenzovány jinými zdroji příjmů. Zvýšení periodického zdanění nemovitostí se setkává s politickými námitkami v řadě členských států, může však být pojato tak, že představuje účinný a spravedlivý způsob zvýšení veřejných příjmů. Dalším z kroků týkajících se přesunu daňového zatížení je přesun k environmentálním daním, např. zdaněním zdrojů znečištění a emisí skleníkových plynů. Tím může být stimulován rozvoj nových technologií, podporována účinnost zdrojů a vytváření tzv. „zelených“ pracovních míst, je však třeba sledovat i dopad vysokých cen energií na domácnosti a na konkurenceschopnost, včetně na energeticky náročná odvětví, aby bylo možné přijmout budoucí rozhodnutí na základě spolehlivých důkazů.

Větší efektivnosti a spravedlivosti daňových systémů lze dosáhnout rozšířením stávajících daňových základů. Většina daňových systémů obsahuje osvobození, úlevy, snížené sazby a další specifické režimy známé jako tzv. „daňové výdaje“. Ty nejsou vždy odůvodněné a mohou být neefektivními nástroji k dosažení sociálních, environmentálních a ekonomických cílů. Mohou rovněž zavádět různé daňové zacházení mezi poplatníky, jež není vždy odůvodněné, a omezit tak spravedlivost systému. Mohou rovněž vytvářet příležitosti pro manipulaci a vést ke zvýšení složitosti systému a nákladů souvisejících s dodržováním předpisů a správních nákladů. V několika členských státech byly daně zvýšeny, avšak Komise se domnívá, že by bylo třeba lépe snížit daňové výdaje a osvobození, včetně podpor, které mají nepříznivý vliv na životní prostředí nebo na hospodářství.

Například skutečně vybrané příjmy z DPH představují pouze polovinu částky, již by přineslo plné použití základní sazby DPH (graf č. 1). Rozdíl je odrazem míry daňových úlev, mezer ve

zdanění, nedodržení předpisů a v některých případech špatné správy daní, které snižují efektivnost systému DPH.

Graf č. 1: Skutečné příjmy z DPH v roce 2011 (v % teoretických příjmů při základní sazbě)

Zdroj: Evropská komise. Podíl příjmů z DPH se skládá ze skutečně vybraných příjmů z DPH vydělených součinem základní sazby DPH a čisté konečné domácí spotřeby. Vysokou hodnotu pro Lucembursko lze vysvětlit významem DPH vybrané u prodeje nerezidentům.

Pro zvýšení efektivnosti a spravedlivosti daňového systému mají zásadní význam opatření ke zlepšení dodržování daňových předpisů a k boji proti podvodům². Opatření na vnitrostátní úrovni, na úrovni EU a na celosvětové úrovni mohou v této souvislosti navzájem působit v zájmu posílení daňových systémů. Komise je odhodlána využívat všech nástrojů, které má k dispozici, aby zvýšila úsilí v boji proti daňovým podvodům a únikům, a vyzývá členské státy, aby přijaly opatření na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU v koordinaci s ostatními členskými státy.

Rámeček 2. Příklady nedávných opatření k přesunu daňového zatížení od základů, které mají nepříznivý účinek na růst

Belgie přijala některá opatření ke snížení sociálních příspěvků pro malé a střední podniky a pro určité kategorie zaměstnanců. Byly zavedeny a posíleny „odměny“ u pracovníků s nízkou mzdou, a to snížením sociálních příspěvků hrazených zaměstnavatelem ve spojení se slevou na dani z příjmu fyzických osob. Dánsko postupně snižuje daňové zatížení práce pro zvýšení zaměstnanosti a růstu. Maďarsko snížilo příspěvky na sociální zabezpečení pro vybrané cílové skupiny. Finsko zvýšilo základní slevy na uvolnění daně pro osoby s nízkým příjmem. Česká republika a Estonsko plánovaly celkové snížení daňového zatížení práce.

Na straně výdajů Komise zastává názor, že prioritou by měly být veřejné investice do výzkumu, inovací a lidského kapitálu, včetně vyšší nákladové efektivity. Existuje důvod k obavám v některých členských státech, jež vykazují nízkou nebo klesající výši investic do vzdělávání (např. BG, EL, IT, SK a RO). Existuje rovněž prostor pro zachování nebo zlepšení rozsahu a efektivity služeb zaměstnanosti a aktivní politiky trhu práce, například vzdělávacích programů pro nezaměstnané a programů záruk pro mladé lidi, jakož i pro zlepšení nákladové efektivity veřejných výdajů v mnoha oblastech, včetně zdravotní péče a dlouhodobé péče.

² V prosinci roku 2012 předložila Komise ucelený soubor opatření pro boj s daňovými podvody a úniky v evropském a globálním měřítku. http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/index_en.htm.

Stárnutí obyvatelstva představuje výzvu pro udržitelnost veřejných financí, a to z důvodu potenciálního nárůstu nákladů na zdravotní péči a státem financované důchody. S cílem pomoci vyřešit tento problém okamžitým opatřením Komise doporučuje zvýšit minimální zákonný věk odchodu do důchodu v souladu se zvyšující se nadějí dožití, jakož i postupné ukončování programů předčasného odchodu do důchodu ve spojení s úsilím o udržení celoživotního učení a míry zaměstnanosti starších pracovníků. Tabulka 1 shrnuje nejnovější a oznámené změny věkové hranice pro odchod do důchodu podle členských států.

Tabulka 1. Věková hranice pro odchod do důchodu* v celé EU

	Věk odchodu do důchodu v roce 2009 Ž = ženy (pokud se liší)	Věk odchodu do důchodu v roce 2020 Ž = ženy (pokud se liší)	Další zvýšení po roce 2020		Věk odchodu do důchodu v roce 2009 Ž = ženy (pokud se liší)	Věk odchodu do důchodu v roce 2020 Ž = ženy (pokud se liší)	Další zvýšení po roce 2020
BE	65	65		CY	65	65+ (3)	
BG	63 Ž: 60	65 Ž: 63		LV	62	63r9m	65 v roce 2025
CZ	62 Ž: 56r8m (1)	63.8 Ž: 60r6m (1)	67+ (2) v roce 2044	LT	62r6m Ž: 60	64 Ž: 63	65 v roce 2026
DK	65	66	67+ (3)	LU	65	65	
DE	65	65.7	67 v roce 2029	HU	62	64	65 v roce 2022
EE	63 Ž: 61	64	65 v roce 2026	MT	61 Ž: 60	63	65 v roce 2026
IE	66	66	68 v roce 2028	NL	65	66r8m	67+ (3)
EL	65 Ž: 60	67	67+ (3)	AT	65 Ž: 60	65 Ž: 60	65 v roce 2033
ES	65	66r4m	67+ (3)	PL	65 Ž: 60	67 Ž: 62	67 v roce 2040
FR	60(1)	62 (1)		PT	65	65	
IT	65r4m Ž: 60r4m	66r11m	67+ (3)	RO	63r4m Ž: 58r4m	65 Ž: 61	65 / 63 (Ž) v roce 2030
				SI	63 Ž: 61	65	
				SK	62 Ž: 57r6m (1)	62+ (3)	62+ (3)
				FI	63-68 (4)	63-68 (4)	
				SE	61-67 (4)	61-67 (4)	
				UK	65 Ž: 60	66	67 v roce 2028

Zdroj: Evropská komise

*Věk, od kterého lze plně čerpat důchod, aniž by došlo ke snížení plateb matematicky vypočtených ekvivalentů pro předčasný odchod do důchodu. Informace založené na právních předpisech přijatých do 30. dubna 2013.

(1) Minimální věk, liší se podle podmínek, jako je počet vychovaných dětí nebo splněná minimální doba pojištění

(2) Zvýší se o 2 měsíce každý rok, dokud nebudou přijaty další změny

(3) Budoucí úprava podle zvýšení naděje dožití

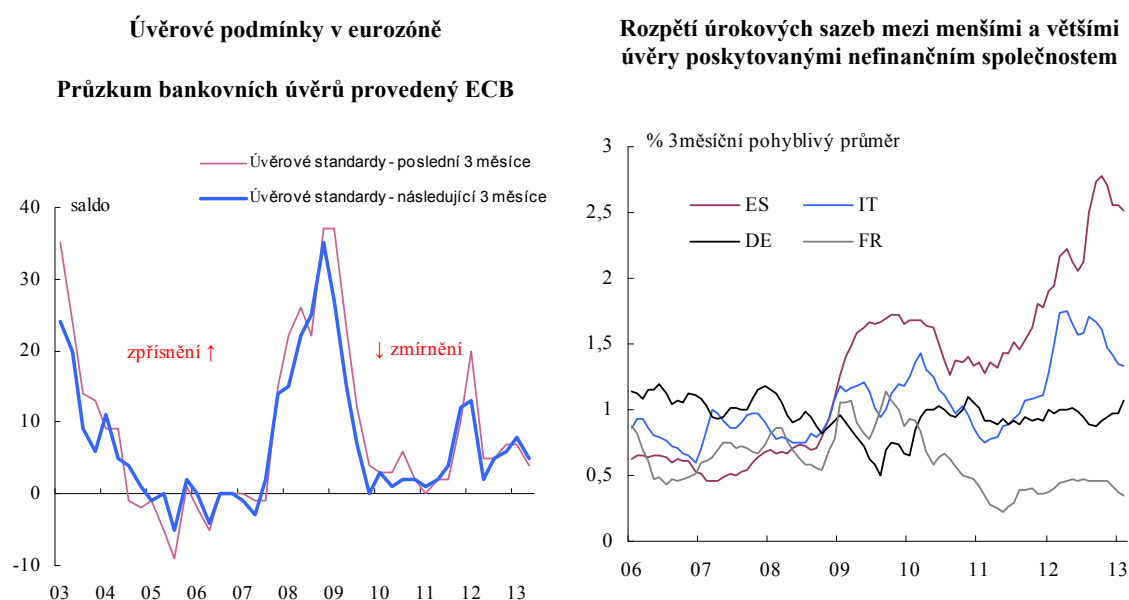
(4) Flexibilní věková hranice pro odchod do důchodu spojená s úrovní důchodových dávek

V oblasti zdravotní a dlouhodobé péče je hlavním úkolem, aby se vyvážila potřeba všeobecné péče s narůstající poptávkou stárnoucího obyvatelstva, technologickým vývojem a rostoucími očekáváními pacientů ve všech věkových skupinách. Více než 70 % předpokládaného zvýšení veřejných výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva připadá na oblast zdravotní a dlouhodobé péče. Jsou zapotřebí reformy pro docílení účinnějšího využívání omezených veřejných zdrojů a přístupu k vysoce kvalitní péči.

Obnova běžného poskytování úvěrů ekonomice

Podmínky pro poskytování úvěrů, obzvláště v zemích, které mají finanční potíže, zůstávají nepříznivé a poskytování úvěrů je omezené, a to navzdory masivní podpoře poskytované vládami a vstřícné měnové politice ECB. Situace se zhoršila, zejména v Řecku, Irsku, Portugalsku a Slovinsku, ale také ve Francii, Itálii a Spojeném království. Německo je jedinou zemí, kde malé a střední podniky uvádějí pozitivní zlepšení dostupnosti bankovních úvěrů. Úvěry pro malé a střední podniky jsou v některých zemích ovlivněny obavami investorů, jež se týkají slabého hospodářského a finančního prostředí. Kromě toho probíhající sanace bankovního systému ještě není dokončena. V několika členských státech zůstává prioritou odstranění znehodnocených aktiv z rozvah v zájmu obnovy běžných úvěrových podmínek pro nejproduktivnější oblasti ekonomiky.

Graf č. 2: Úvěrové podmínky zůstávají nepříznivé a úvěrové trhy jsou roztržštěné

S ohledem na předchozí úroveň neudržitelného veřejného a soukromého zadlužení je probíhající korekce ve finančním sektoru nezbytná. Úpravy by však neměly překročit míru toho, co je nezbytné, nebo být zhoršeny špatně fungujícími, roztržštěnými trhy. Proto by veřejná politika měla spolupracovat na posílení bankovního sektoru a přispět k odstranění překážek pro financování podniků a investic do infrastruktury.

Důraz se přesouvá od získávání kapitálu k odstranění zranitelných míst bankovního sektoru. Jako součást obnovy důvěry v banky EU by měla být prováděna harmonizovaná hodnocení kvality aktiv v celé EU a zajištěna transparentnost aktiv a pasiv bank. To by mělo umožnit určit zbývající slabá místa a posílit důvěru v tento sektor jako celek.

Důležitou součástí dokončení reformy finančního sektoru a obnovy běžných úvěrových podmínek bude zřízení bankovní unie na evropské úrovni s jednotným orgánem dohledu a jednotným mechanismem pro restrukturalizaci. Rekapitalizace bank, které ji potřebují, by

měla být urychleně dokončena, aby nový jednotný mechanismus dohledu mohl začít plně fungovat a být následně doplněn jednotným mechanismem pro restrukturalizaci.

Prioritou musí být vývoj alternativních zdrojů financování ekonomiky, jež jsou méně závislé na financování prostřednictvím bank. Existují náznaky postupného přesunu financování podniků ke kapitálovým trhům, avšak tato tendence je příliš pomalá na to, aby měla krátkodobý dopad. Malé a střední podniky navíc často nemají přímý přístup k financování prostřednictvím kapitálového trhu. Již byly schváleny iniciativy, jako jsou nové rámce EU pro investice do fondů rizikového kapitálu a sociálního podnikání, které situaci zjednoduší. Kromě toho byl navýšen splacený kapitál EIB o 10 miliard EUR, čímž by se měla otevřít cesta k dalším investicím v řádu až 180 miliard EUR v celé Evropské unii. Toto dodatečné financování umožní významné další poskytování úvěrů malým a středním podnikům, přičemž uvedené poskytování úvěrů by mělo být široké z geografického hlediska i podle odvětví. Naléhavě je třeba urychlit tempo poskytování úvěrů EIB, zejména pro malé a střední podniky.

Měla by být připravena řada dalších opatření na úrovni EU a členských států, jež usnadní přístup malých a středních podniků k bankovnímu i nebankovnímu financování, jako například zlepšení rámce pro rizikový kapitál, specializované trhy malých a středních podniků a sdružování malých a středních podniků, nové sekuritizační nástroje pro malé a střední podniky, stanovení standardů úvěrového ohodnocení malých a středních podniků a podpora netradičních zdrojů finančních prostředků, jako je leasing, financování v rámci dodavatelských řetězců nebo skupinové financování.

Evropský Pakt pro růst a zaměstnanost z června 2012 zdůraznil význam investování do infrastruktury a upozornil na úlohu strukturálních fondů EU a EIB v této oblasti. Iniciativa projektových dluhopisů, která byla zahájena v listopadu 2012, může hrát užitečnou úlohu při znovuootevření kapitálového trhu s dluhovými nástroji v Evropě pro financování infrastruktury. Nyní musí být rozšířen a rozvinut společně s dalšími dluhovými nástroji v rámci nástroje pro propojení Evropy (2014–2020). V březnu 2013 Komise rovněž představila zelenou knihu o dlouhodobém financování evropské ekonomiky³ a vyzvala zúčastněné strany, aby vyjádřily své názory na to, jak zlepšit financování reálné ekonomiky a odstranit překážky v oblasti dlouhodobých investic.

Rámeček 3. Příklady v rámci nedávného úsilí o usnadnění přístupu k finančním prostředkům pro podniky

K vypořádání se s přísnými úvěrovými podmínkami Dánsko zahájilo různé iniciativy, včetně vytváření státních investičních fondů (Danish Growth Capital) a rozvojového a úvěrového balíčku. Jiný režim poskytuje úvěrové záruky pro menší bankovní úvěry na období let 2013–2015. Estonská vláda podporuje financování společností prostřednictvím společností KredEx, Enterprise Estonia a estonského rozvojového fondu (Estonian Development Fund). Polsko vyvinulo novou záruku pro malé a střední podniky a vytvořilo nový fond finančních prostředků pro růst s Evropským investičním fondem a BGK s cílem stimulovat investice do rizikového kapitálu, soukromých kapitálových fondů a mezaninových fondů. V Itálii je podporováno nebankovní financování mimo jiné prostřednictvím daňových slev pro nové podíly ve společnostech, vytvoření fondu pro udržitelný růst a zavedení skupinového financování inovačních nově založených podniků. Spojené království zřídilo systém financování pro poskytování úvěrů, v němž si mohou banky půjčovat levněji od *Bank of*

England, použijí-li část peněz na úvěry pro podniky. Strukturální fondy EU a činnost EIB podporují několik z těchto systémů.

Členské státy, jako např. Švédsko, Nizozemsko a Spojené království, musí řídit úroveň soukromého dluhu a zranitelnost domácností, které čelí možným změnám na trhu s nemovitostmi⁴. Byla přijata některá opatření, například pokud jde o regulativní stránku a zredukování daňových pobídek vybízejících k zadlužení, jako jsou daňové úlevy u plateb hypotečních úroků. Opatření k řešení nerovnováhy způsobené vysokým zadlužením domácností a vysokými cenami nemovitostí rovněž vedou k pozitivním výsledkům snižováním dopadu rizikových úvěrů. Členské státy by se měly zabývat rovněž tendencí zvýhodňování zadlužení, která v současné době existuje ve většině systémů daně z příjmů právnických osob.

Podpora růstu a konkurenceschopnosti pro současnost i budoucnost

V mnoha členských státech dochází k poklesu veřejných a soukromých investic⁵ a ke zvyšování míry úspor v důsledku přání podniků a domácností snížit stávající úroveň zadlužení a/nebo zvýšit držaná aktiva. Zatímco na straně jednotlivých podniků a domácností se jedná o nezbytnost, vede to ke snížení celkové poptávky a je zapotřebí komplexní soubor reforem na trhu výrobků i trhu práce, aby se snížil negativní dopad na růst a podpořil se dlouhodobý růstový potenciál.

Soustředění na růst a znovudosažení konkurenceschopnosti má zásadní význam pro úspěšné a trvalé oživení. Jak ukázaly nedávné výsledky vývozu v Irsku, Španělsku a Portugalsku, rozsáhlé korekce ke zlepšení nákladové i nenákladové konkurenceschopnosti měly kladné účinky, a to již v krátkodobém horizontu.

Členské státy se schodkem veřejných financí musí přerozdělit zdroje z neobchodovatelných sektorů (jako je bydlení) do sektorů obchodovatelných. Potřebují celkově posílit hospodářskou soutěž tím, že otevřou služby a netržní služby, včetně síťových služeb, konkurenci. Členské státy s přebytkem mohou a měly by posilovat domácí poptávku, například snížením vysokých daní a příspěvků na sociální zabezpečení, které uplatňují na nízké mzdy. Nedávný vývoj mezd a pružnost trhů práce v zemích vykazujících přebytek přispěje k posílení domácí poptávky a bude mít také pozitivní dopad v jiných zemích EU. Tyto členské státy by mohly více otevřít svá odvětví služeb tak, že odstraní neodůvodněná omezení a překážky vstupu na trh, zvýší investice a učiní služby přístupnější pro nižší příjmové skupiny.

V nedávné minulosti byla konkurenceschopnost mnoha členských států omezována růstem mezd, který převyšoval vývoj produktivity. Těmto členským státům Komise doporučila, aby revidovaly své mechanismy stanovování mezd s cílem přizpůsobit mzdy vývoji produktivity, a v tomto směru byly podniknuty určité kroky. Některé členské státy provedly legislativní reformy nebo zavedly pobídky k takovému přizpůsobení. V jiných případech byly částečně

⁴ Nerovnováha u těchto zemí byla v této oblasti zjištěna v rámci postupu při makroekonomické nerovnováze.

⁵ V roce 2013 začaly členské státy získávat nové příjmy z obchodování s povolenkami pro emise skleníkových plynů, jež lze použít k financování nízkouhlíkových inovativních projektů.

reformovány systémy pro indexaci mezd nebo bylo pozastaveno jejich uplatňování, avšak strukturální reformy potřebné pro trvalé přizpůsobování vývoje mezd produktivitě stále chybí. Doporučení pro jednotlivé země byla pro rok 2013 zachována, avšak byla přeformulována s cílem zohlednit prováděné změny.

Je zřejmé, že Evropa musí zvýšit své úsilí o inovace a pokračovat v transformaci své produkce směrem k činnostem s vysokou přidanou hodnotou. Podle posledního srovnávacího přehledu výzkumu a inovací Unie, který vydala Komise, stále existuje významný rozdíl mezi členskými státy s nejslabšími výsledky v oblasti inovací (Bulharsko, Rumunsko, Lotyšsko, Polsko) a státy s nejlepšími výsledky (Švédsko, Německo, Maďarsko, Finsko). To způsobuje, že EU jako celek zaostává za některými ze svých hlavních konkurentů.

Nízká produktivita pramení částečně z omezené konkurence na trzích výrobků a služeb, ale také ze špatných výsledků v oblasti vzdělávání a výzkumu a z neschopnosti přenést výsledky výzkumu do zboží a služeb dostupných na trhu. Významná část soukromého výzkumu a vývoje financovaného z veřejných zdrojů se uskutečňuje prostřednictvím přímých grantů. Měly by se rozvíjet alternativní způsoby, jak podpořit inovační kapacity, jako jsou např. daňové pobídky pro zvýšení soukromého financování a strategické využívání veřejných zakázek.

Významný potenciál odvětví služeb pro ekonomiku a zaměstnanost zůstává nevyužit. Komise odhaduje, že HDP Unie by mohl být posílen o 0,8 % až 2,6 %, kdyby členské státy v souladu se směrnicí o službách odstranily omezení týkající se poskytování služeb. Podle nejambicióznějšího scénáře by největších zisků bylo dosaženo na Kypru, ve Španělsku, Spojeném království, Lucembursku, Nizozemsku, Dánsku, Rakousku, Švédsku a Francii⁶. Doporučují se konkrétní opatření ke zvýšení konkurence v odvětví služeb prostřednictvím odstranění překážek v oblasti maloobchodu a nepřiměřených omezení zejména u odborných služeb a u regulovaných povolání. Úplné provedení směrnice EU o službách může hrát důležitou úlohu v rozvoji přeshraničních služeb a může napomoci zvýšení produktivity na domácích trzích.

Prioritou je obecnější zlepšování podnikatelského prostředí a již byly podniknuty některé pozitivní kroky (viz rámeček 4). Některé z těchto osvědčených postupů by mohly být využity ve vyšší míře.

Rámeček 4. Příklady opatření k rozvoji hospodářských činností v odvětví služeb

Po vstupu směrnice o službách v platnost byly zmírněny předpisy stanovící formu společnosti nebo požadující vlastnictví kapitálu v Polsku, Německu, Francii, Itálii a na Kypru. Nutnost předchozího povolení k založení podniku je nyní zrušena pro řadu služeb v Itálii a pro některé služby ve Francii. Na maloobchodním trhu již otevření určitých prostor nepodléhá ekonomickým prověrkám ve Španělsku a Německu. Malta rovněž zrušila povinné sazby pro regulovaná povolání, a podniky tak budou mít možnost stanovit své vlastní ceny.

Příznivé podnikatelské prostředí je nutné k tomu, aby se podpořilo zakládání nových podniků a aby stávající podniky mohly růst a přilákat investice. V posledních pěti letech bylo v podnikatelském prostředí dosaženo určitého zlepšení, avšak mezi jednotlivými členskými státy stále existují značné rozdíly. Španělsko má ambiciózní plán na snížení administrativní zátěže – pokud bude návrh zákona o jednotnosti trhu proveden v navrhované podobě, mohl by

⁶ Viz: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2012/pdf/ecp_456_en.pdf

příspěvek k nárůstu HDP o 1,28 % v prvním roce. Ve Francii byl ohlášen rozsáhlý plán zjednodušení a v Portugalsku a Litvě bylo dosaženo značného pokroku v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek.

Kvalita, dosah a cenová dostupnost síťových odvětví mají zásadní význam pro konkurenceschopnost ekonomiky. Několik doporučení se týká rozvoje širokopásmového připojení, lepšího fungování trhu s energií a zlepšení v odvětví dopravy (železnice, letiště, přístavy, silniční doprava). Rozvoj nebo rekonstrukce velkých infrastruktur v souladu s prioritami EU by měly být i nadále významným zdrojem činnosti. Železniční trh je nejotevřenější v Dánsku, Švédsku a Spojeném království, kde byl patrný rostoucí podíl železniční dopravy na trhu.

Potenciál tvorby pracovních míst v zelené ekonomice není plně využit. Účinné využívání zdrojů má hospodářský i environmentální význam a bude nedílným prvkem naší konkurenceschopnosti v budoucnu. Členské státy by měly posílit investice v této oblasti jako součást modernizace výrobních metod udržitelnějším způsobem. Opatření v oblasti energetické účinnosti zaostávají, a to navzdory jejich pozitivnímu dopadu na pracovní místa a finančním úsporám pro podniky a domácnosti⁷. Snížení emisí CO₂, zejména z odvětví dopravy a stavebnictví, zůstává v souladu se závazky EU jednoznačnou prioritou. Měl by být lépe využíván potenciál odvětví recyklace odpadů. Odhaduje se, že úplné provedení právních předpisů EU o odpadech by přineslo roční úspory v hodnotě 72 miliard EUR, zvýšilo roční obrát odvětví o 42 miliard EUR a vytvořilo do roku 2020 přes 400 000 pracovních míst⁸.

Řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize

Krize měla závažný a dlouhodobý dopad na míru nezaměstnanosti a na sociální situaci v mnoha částech Evropy. Systémy sociální ochrany pomohly zmírnit nejhorší sociální důsledky krize, ačkoli některé z nich se nyní z důvodu trvání krize začínají dostávat pod tlak. Nicméně, jak ukazuje tabulka 2, dochází ke zvyšování rozdílů mezi jednotlivými členskými státy. V některých se nezaměstnanost prudce zvýšila a počty nezaměstnaných dosahují velmi vysoké úrovně. Obzvláště znepokojivá je nezaměstnanost mladých lidí (průměrná míra nezaměstnanosti činí 23,5 %, ale ve Španělsku je to 55,9 % a v Řecku 62,5 %) a rostoucí podíl a počet dlouhodobě nezaměstnaných (ze 4,1 % pracovních sil v roce 2011 na 4,6 % v roce 2012).

Avšak některé členské státy vykazují v oblasti zaměstnanosti dobré výsledky. Rakousko má nejnižší míru nezaměstnanosti v EU (4,7 % v březnu 2013), zatímco celková míra zapojení pracovních sil mírně vzrostla na více než 75 %. V Německu nezaměstnanost v průběhu několika málo let klesla z více než 8 % na 5,4 %. Ve Spojeném království celková míra nezaměstnanosti poklesla z 8,2 % v roce 2011 na 7,7 % v únoru 2013.

V několika členských státech byly zavedeny, v některých případech po konzultaci se sociálními partnery, významné reformy trhu práce, jejichž cílem je zlepšit odolnost trhu práce, zavést větší vnitřní a vnější flexibilitu, snížit segmentaci a usnadnit přechod mezi zaměstnáními. Platí to zejména v případě zemí, v nichž probíhají programy. Tyto reformy by

⁷ Dva členské státy neoznámily své orientační cíle v oblasti energetické účinnosti, jak požadují články 3 a 24 směrnice o energetické účinnosti (2012/27/EU), a devět členských států neuvvedlo všechny požadované údaje.

⁸ Viz: <http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/study%2012%20FINAL%20REPORT.pdf>

měly postupně přinášet výsledky. Je zapotřebí, aby braly v úvahu potřebu vytvoření nároků pro budoucnost a zajistily zaměstnatelnost pracovníků.

S ohledem na demografickou situaci Evropské unie se reformy musí rovněž zaměřit na zvýšení účasti žen a starších pracovníků tím, že zajistí, aby daňové systémy a systémy sociálních dávek vytvářely řádnou motivaci k návratu a setrvání na trhu práce. Klíčovými prostředky jsou v tomto ohledu rozvoj zařízení péče o děti, boj s dětskou chudobou a předcházení předčasnému ukončení školní docházky. Zásadní úlohu má kvalita, finanční dostupnost a přístup k souvisejícím službám.

V krátkodobém horizontu jsou kapacity veřejných služeb zaměstnanosti, které se musí vyrovnávat s rostoucím počtem nezaměstnaných, vystaveny značné zátěži. V některých zemích je zapotřebí účinnější pomoc při hledání zaměstnání a odborná příprava, včetně podpory programů mobility. Z dostupných údajů vyplývá, že individualizovaná podpora přináší lepší výsledky; v několika státech s nejvyšší mírou nezaměstnanosti však v tomto směru dosud nebyly podniknuty žádné kroky, nebo nejsou podnikány dostatečně rychle. Veřejné služby zaměstnanosti, které se potýkají s rostoucími požadavky, by měly usilovat o zvýšení své účinnosti a o posílení vzájemné spolupráce.

Základní právo volného pohybu, které je zakotveno ve Smlouvě, poskytuje pracovní příležitosti. Je jednou z možností, jak řešit nesoulad mezi dovednostmi a dostupnými pracovními místy. Mobilita na trhu práce také představuje určitý adaptační mechanismus v rámci hospodářské a měnové unie. Komise se při rozšiřování své činnosti, včetně podpory mobility mládeže, bude opírat o Evropskou službu zaměstnanosti (EURES).

Tabulka 2. Míra nezaměstnanosti a počet nezaměstnaných osob, a to u celé populace a u mladých lidí (do 25 let) – březen 2013*

	Míra nezaměstnanosti v %	Počet nezaměstnaných (zaokrouhлено)	Míra nezaměstnanosti mládeže v %	Počet nezaměstnaných mladých lidí (zaokrouhлено)		Míra nezaměstnanosti v %	Počet nezaměstnaných (zaokrouhлено)	Míra nezaměstnanosti mládeže v %	Počet nezaměstnaných mladých lidí (zaokrouhлено)
EU	10,9	26 521 000	23,5	5 690 000	LT	13,1	193 000	24,8	32 000
BE	8,2	403 000	22,4	93 000	LU	5,7	14 000	19,7	3 000
BG	12,6	421 000	29,2	71 000	HU	11,2	486 000	29,7	92 000
CZ	7,3	384 000	19,5	71 000	MT	6,5	12 000	14,7	4 000
DK	7,2	210 000	14,5	65 000	NL	6,4	573 000	10,5	150 000
DE	5,4	2 291 000	7,6	344 000	AT	4,7	207 000	7,6	46 000
EE	9,4	66 000	21,9	15 000	PL	10,7	1 871 000	28,0	446 000
IE	14,1	301 000	30,3	65 000	PT	17,5	939 000	38,3	154 000
EL	27,0	1 320 000	62,5	186 000	RO	6,7	666 000	22,2	181 000
ES	26,7	6 080 000	55,9	960 000	SI	9,9	102 000	24,4	17 000
FR	11,0	3 254 000	26,5	773 000	SK	14,5	389 000	34,5	74 000
IT	11,5	2 950 000	38,4	631 000	FI	8,2	219 000	19,8	66 000
CY	14,2	63 000	32,3	14 000	SE	8,4	428 000	25,1	168 000
LV	14,3	150 000	24,8	25 000	UK	7,7	2 452 000	20,2	914 000

* údaje z března 2013 nebo nejnovější dostupné údaje

Zdroj: Evropská komise

Rovněž je zapotřebí důkladněji posoudit, jak dosáhnout toho, aby bylo poskytování vzdělávání a odborné přípravy transparentnější a účinnější, jak dospět k lepšímu souladu mezi dovednostmi a volnými pracovními místy a jakým způsobem zvýšit součinnost mezi různými poskytovateli odborné přípravy. Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém, a to

zejména v případě osob zdravotně znevýhodněných nebo pocházejících z rodin migrantů, je stále v několika členských státech nepřijatelně vysoký a nabídka příležitostí k celoživotnímu učení není optimální. Předčasné ukončování školní docházky je vyšší než průměr EU na Maltě, ve Španělsku, v Portugalsku, Itálii, Rumunsku a Spojeném království⁹, zatímco Bulharsko, Rumunsko, Řecko, Maďarsko a Slovensko mají nejnižší míru účasti na celoživotním učení¹⁰. Tyto problémy existovaly již před krizí, ale nyní jsou obzvláště závažné vzhledem k rozsahu probíhajících ekonomických změn a předpokládanému prodlužování pracovního života. Nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a překážky v mnoha regionech a odvětvích jsou dalším příkladem nedostatečnosti některých systémů vzdělávání a odborné přípravy.

Některé členské státy již zahájily reformy svých systémů odborného vzdělávání a přípravy s cílem přizpůsobit dovednosti a schopnosti mladých lidí potřebám trhu práce. Několik členských států vytvořilo základy pro vysoce kvalitní učňovské vzdělávání a duální odborné vzdělávání (Řecko, Španělsko, Itálie, Lotyšsko, Portugalsko, Slovensko), přestože je tento proces ještě v počáteční fázi a aby byl úspěšný, bude třeba úzké zapojení sociálních partnerů. Jiné členské státy zahájily reformy ke zvýšení účinnosti svých systémů vysokoškolského vzdělávání, aby se snížil počet případů předčasného ukončení studia a systémy se přizpůsobily potřebám trhu práce (Rakousko, Itálie, Polsko), a k dosažení těchto cílů stále více využívají inovativní modely financování založené na výsledcích (Česká republika, Maďarsko, Slovensko, Spojené království).

Mladí lidé byli obzvláště zasaženi nárůstem nezaměstnanosti. Na úrovni EU byly zahájeny významné kroky na podporu vnitrostátních a regionálních strategií (rámeček 5).

Rámeček 5. Provádění programu EU „Záruka pro mladé lidi“

Na základě návrhu Komise se členské státy dohodly, že vytvoří záruku pro mladé lidi, na jejímž základě každý mladý člověk do 25 let obdrží kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovského vzdělávání či stáže do čtyř měsíců poté, co se stal nezaměstnaným nebo ukončil formální vzdělávání.

Finsko zavedlo záruku, jež poskytuje všem osobám mladším 25 let (30 let pro čerstvé absolventy) zaměstnání, stáž, školení při zaměstnání, možnost studia nebo účast na workshopu nebo rekvalifikaci do tří měsíců poté, co se staly nezaměstnanými. V Rakousku funguje „záruka zaměstnání a odborné přípravy“ pro mladé lidi ve věku od 19 do 24 let. Nezaměstnaným mladým lidem je nabídnuto pracovní místo, cílené odborné vzdělávání nebo dotované zaměstnání během prvních šesti měsíců po jejich registraci u veřejné služby zaměstnanosti. Ve Švédsku je cílem poskytnout mladým registrovaným nezaměstnaným co nejvíce možností, počínaje tříměsíční intenzivní podporou pro hledání zaměstnání, po níž následuje aktivní proces získání odpovídajícího pracovního místa v kombinaci se učňovským vzděláváním či dalším vzděláváním.

Komise navrhla a Evropská rada schválila zahájení Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí. Prostřednictvím této iniciativy bude v příštím víceletém finančním období (2014–2020) vyčleněno 6 miliard EUR na podporu mladých lidí, kteří nepracují ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, v regionech, kde míra nezaměstnanosti mladých lidí přesahuje 25 %. Tato iniciativa může hrát klíčovou roli při podpoře provádění „záruky pro mladé lidi“.

⁹ Viz: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/themes/21_early_school_leaving.pdf.

¹⁰ Viz: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/themes/22_quality_of_education_and_training.pdf.

Vážné sociální dopady krize jsou příčinou zvýšení míry chudoby v několika členských státech. Některé země zvyšují úsilí v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení, ale je třeba více posílit sociální záchranné sítě a zlepšit přiměřenost a nákladovou efektivnost sociálních dávek, a to též prostřednictvím lepšího zacílení, správného zjednodušení a většího uplatňování nároků. Dlouhodobě nezaměstnaní by měli být podporováni při obnově kontaktů s trhem práce a k tomuto účelu jsou nezbytné lepší vazby mezi sociální pomocí a aktivačními opatřeními.

Modernizace veřejné správy

Krize ukázala, že nedostatky ve veřejné správě mohou narušovat schopnost členských států zavést moderní a reformní hospodářské a sociální politiky. Ať už jde o potřebu reorganizovat některé veřejné služby zaměstnanosti, nedostatek hospodářské analytické kapacity pro navrhování a provádění strukturálních reforem, zlepšení řízení a zvýšení nízké míry využívání strukturálních fondů EU, je zřejmé, že je zapotřebí modernizovat orgány veřejné správy členských států.

Modernizace veřejné správy vyžaduje posílení strategického plánování a provádění: ministerstva a orgány veřejné správy na národní, regionální a místní úrovni by měly zlepšit své schopnosti vymezit hlavní problémy, stanovit hlavní priority pro řešení těchto problémů, posoudit ekonomický, sociální a environmentální dopad zásahů a vytvořit vhodné akční plány s jasnými dílčími cíli. Zásadní význam však má integrovaný přístup: aby nedocházelo k nekontrolovanému vytváření strategií pro reformu veřejné správy, měl by být rozvoj a provádění těchto strategií úzce koordinován napříč všemi příslušnými útvary.

Moderní veřejná správa je zásadním faktorem pro podporu vytváření a provádění politik podporujících zaměstnanost, růst a konkurenceschopnost. Například rozvoj prostředí příznivého pro malé a střední podniky vyžaduje mimo jiné snížení administrativní zátěže spojené se zakládáním nových podniků a administrativní rámec podporující inovace. K tomu je nutné posílení správní kapacity veřejných orgánů a podpora on-line služeb a moderních informačních infrastruktur.

Významnou úlohu mají kvalifikované pracovní síly ve veřejné správě, a to obzvláště v době krize a souvisejících škrťů ve veřejném financování. Důležitá je nejen schopnost přilákat, ale také udržet si dobré zaměstnance, čímž se zajistí atraktivita veřejné správy. To vyžaduje v první řadě spolehlivé politiky přijímání pracovníků, programy profesního rozvoje a podporu vedení, mimo jiné prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy.

Některé členské státy snižují počet zaměstnanců ve veřejném sektoru a jiné investují do elektronické správy v zájmu zvýšení účinnosti a nákladové efektivity. Krize také poukázala na nepříznivý hospodářský dopad pomalých a zastaralých právních systémů a na význam kvalitního, nezávislého a výkonného soudnictví pro udržení či opětovné získání důvěry investorů. Některé členské státy nyní podnikají kroky k přepracování insolvenčních zákonů a ke zvýšení výkonnosti jejich soudních systémů (Portugalsko a Španělsko), ale v jiných případech (Malta, Rumunsko, Itálie, Slovensko, Lotyšsko a Bulharsko) Komise učinila doporučení pro rychlejší a účinnější opatření či kroky k posílení nezávislosti soudnictví. Nezbytné je také úsilí o reformu daňové správy a právních předpisů v dané oblasti, aby se zlepšilo dodržování předpisů daňovými poplatníky a snížila se administrativní zátěž a náklady na dodržování souladu s předpisy.

Rámeček 6. Příklady nedávných opatření zaměřených na dodržování daňových předpisů

a zlepšení účinnosti daňové správy

V zájmu lepšího dodržování daňových předpisů země provádějí jak opatření zaměřená na dobrovolné dodržování, tak politiky prosazování práva. Jejich kombinace se liší v závislosti na vnitrostátní situaci. Belgie zčtyřnásobila sankce za daňové podvody a daňové orgány získaly lepší přístup k osobním údajům. Bulharsko zavedlo další elektronické služby a rozšířilo komunikační kanály s informačním střediskem národního úřadu pro veřejné příjmy, díky čemuž se zvýšilo využívání údajů třetích stran. Česká republika pokračovala v práci na zefektivnění organizace svého daňového úřadu (směřující k vytvoření integrovaného úřadu pro příjmy) a zvýšila jeho kapacity řízení rizik zavedením konceptu „nespolehlivého plátce DPH“. Itálie na jedné straně zvýšila kontroly a zpřísnila sankce, přičemž současně zvyšuje informační povinnosti pro daňové poplatníky. Na druhé straně země rovněž přijala řadu zjednodušujících opatření. Litva posílila svou strategii pro dodržování předpisů, zvýšila pomoc poskytovanou daňovým poplatníkům a také posiluje kontroly, zejména u hotovostních transakcí. Slovensko zlepšilo své metody řízení rizik se zaměřením na podvody v oblasti DPH a přijalo opatření k boji proti únikům prostřednictvím správy elektronických plateb nad určitý limit.

4. ZÁVĚRY

Krátkodobé hospodářské vyhlídky Evropy jsou stále špatné, ale mnohá opatření přijímaná nyní členskými státy pomáhají překonat krizi v EU. Nerovnováha běžných účtů se v eurozóně snižuje a její běžný účet je na dobré cestě k dosažení přebytku. Úsilí o opětovné dosažení rovnováhy v hospodářství musí pokračovat ve všech členských státech: země se schodkem musí zvýšit svou konkurenceschopnost, zatímco země s přebytkem musí odstranit překážky růstu své domácí poptávky.

Strukturální reformy by měly být prováděny s větší intenzitou, neboť se nejedná o běžný cyklický pokles. Často však určitou dobu trvá, než se přínosy projeví v praxi, a na základě minulých zkušeností lze usoudit, že situace v oblasti zaměstnanosti se změní později. Aktivní politiky trhu práce jsou rozhodující zejména v boji proti nezaměstnanosti mládeže. Dodatečná doba navrhovaná pro fiskální konsolidaci u některých členských států by měla být využita k provedení ambiciózních strukturálních reforem zaměřených na zvýšení přizpůsobivosti a posílení růstu a zaměstnanosti. Je třeba naléhavěji řešit nezaměstnanost mladých lidí, včetně urychlení rozhodování a mobilizace financování na vnitrostátní úrovni. Režim záruk pro mladé lidi, který navrhla Komise a který nyní schvalují členské státy, je v tomto ohledu důležitým prvkem a měl by být na vnitrostátní úrovni rychle uveden do praxe. Uzavření dohody o příštím víceletém finančním rámci, který poskytne další cílené finanční prostředky na boj proti nezaměstnanosti mládeže, musí mít rovněž vysokou prioritu.

Obnovení schopnosti finančního sektoru směřovat úspory tam, kde budou využity co nejproduktivněji, bude nutné k navýšení investic, zejména v jižní Evropě. Všechny možnosti a prostředky, které mají orgány a instituce EU včetně Evropské investiční banky k dispozici, by měly podporovat toto úsilí, především s ohledem na přístup malých a středních podniků k financování. Stejně tak je pro hospodářství EU důležité přijmout a provést víceletý finanční rámec na období 2014–2020. Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby co nejdříve dospěly k dohodě. Souběžně by členské státy měly urychlit své přípravy na příští víceletý finanční rámec, aby bylo možné počínaje rokem 2014 zahájit spolufinancování investic ze strany EU a opatření na podporu zaměstnanosti, aby se podpořilo provádění reforem požadovaných v doporučeních pro jednotlivé země. Vedle toho je nezbytné učinit rychlé pokroky v bankovní unii v zájmu posílení důvěry. V krátkodobém horizontu musíme zajistit, aby rozvahy bank disponovaly přiměřeným kapitálem, což jim umožní hrát roli ve finančním zprostředkování a přispěje k posílení růstového potenciálu Evropy.

Proces evropského semestru je nyní již dobře zaveden a umožňuje koordinovanější tvorbu politik v celé EU. Bere ohled na zvláštnosti každé země a zároveň rozvíjí součinnost mezi jednotlivými zeměmi, jelikož členové EU na sobě vzájemně závisí. V roce 2013 Komise zintenzívnila své politické a technické kontakty s členskými státy a mnoho členských států vyvinulo větší úsilí o zapojení národních parlamentů, sociálních partnerů a občanské společnosti do přípravy a projednávání svých národních programů reforem. Pro úspěch reformního procesu bude rozhodující jeho přijetí na úrovni členských států.

Evropa prochází vlnou reforem, které umožní dosáhnout opětovného, udržitelného a pracovní místa vytvářejícího růstu. V řešení těchto úkolů na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU nemůžeme polevovat. Provádění strukturálních reforem bude představovat společný evropský program pro nadcházející měsíce. Díky spolupráci na úrovni EU a i na vnitrostátní úrovni budeme moci vyvést Evropu ze současné krize a nasměrovat ji k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícímu začlenění.

PŘÍLOHA 1 – PŘEHLED DOPORUČENÍ PRO JEDNOTLIVÉ ZEMĚ PRO OBDOBÍ 2013–2014

	Veřejné finance				Finanční sektor		Strukturální reformy					Politika zaměstnanosti a sociální politika					
	Zdravé veřejné finance	Důchodové a zdravotnické systémy	Fiskální rámec	Daně	Bankovníctví a přístup k financím	Trh s bydlením	Síťová odvětví	Hospodářská soutěž v odvětví služeb	Veřejná správa a inteligentní regulace	Výzkum a vývoj; inovace	Účinné využívání zdrojů	Účast na trhu práce	Aktivní politika trhu práce	Mechanismy stanovování mezd	Segmentace trhu práce	Vzdělávání	Chudoba a sociální začleňování
AT																	
BE																	
BG																	
CZ																	
DE																	
DK																	
EE																	
ES																	
FI																	
FR																	
HU																	
IT																	
LT																	
LU																	
LV																	
MT																	
NL																	
PL																	
RO																	
SE																	
SI																	
SK																	
UK																	

Pozn.: Doporučení Komise pro období 2013–2014 předložena dne 29. května 2013. Kypr, Řecko, Irsko a Portugalsko by měly provést závazky podle programů finanční pomoci EU/MMF. Více informací na stránce: http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm

PŘÍLOHA 2 – PŘEHLED CÍLŮ STRATEGIE EVROPA 2020¹¹

*Státy, které vyjádřily své cíle za pomoci jiného indikátoru, než kterým je vyjádřen hlavní cíl EU.

Cíle členských států	Míra nezaměstnanosti (v %)	Výzkum a vývoj v % HDP	Snížení emisí (ve srovnání se stavem z roku 2005) ¹²	Energie z obnovitelných zdrojů	Energetická účinnost ¹³	Podíl osob s neukončeným vzděláním v %	Terciární vzdělání v %	Snížení počtu obyvatel ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením
Hlavní cíl EU	75 %	3 %	-20 % (ve srovnání s rokem 1990)	20 %	20 %	10 %	40 %	20 000 000
Odhad pro EU	73,70-74 %	2,65-2,72 %	-20 % (ve srovnání s rokem 1990)	20 %	neuveдено	10,3-10,5 %	37,6-38,0 %¹⁴	
AT	77-78 %	3,76 %	-16 %	34 %	31,5	9,5 %	38 % (včetně ISCED 4a, které v roce 2010 představovalo přibližně 12 %)	235 000
BE	73,2 %	3,0 %	-15 %	13 %		9,5 %	47 %	380 000
BG	76 %	1,5 %	20 %	16 %		11 %	36 %	260 000*
CY	75-77 %	0,5 %	-5 %	13 %	2,8	10 %	46 %	27 000
CZ	75 %	1 % (pouze veřejný sektor)	9 %	13 %		5,5 %	32 %	Zachování počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením na úrovni roku 2008 (15,3 % celkového počtu obyvatel) s úsilím o jeho snížení o 30 000
DE	77 %	3 %	-14 %	18 %	251,0	<10 %	42 % (včetně ISCED 4, které v roce 2010 představovalo 11,4 %)	320 000 (dlouhodobě nezaměstnaní)*

¹¹ Vnitrostátní cíle stanovené v národních programech reforem v dubnu 2013.

¹² Vnitrostátní cíle snižování emisí definované v rozhodnutí 2009/406/ES (též „rozhodnutí o sdílení úsilí“) se týkají emisí nezahrnutých do systému obchodování s emisemi. Emise zahrnuté do systému obchodování s emisemi budou sníženy o 21 % v porovnání s úrovní v roce 2005. Odpovídající celkové snížení emisí bude činit -20 % v porovnání s úrovní v roce 1990.

¹³ Směrnice o energetické účinnosti 2012/27/EU stanoví v čl. 3 odst. 1 písm. a), že v roce 2020 musí spotřeba energie v EU činit nejvýše 1 474 Mtoe primární energie nebo nejvýše 1 078 Mtoe konečné spotřeby energie. Všechny členské státy kromě dvou (Česká republika a Lucembursko) stanovily své cíle do 30. dubna 2013, ale ne všechny vyjádřily tyto cíle v hodnotách primární energie a konečné spotřeby energie, jak vyžaduje směrnice. Tím se také vysvětluje, proč chybějí údaje týkající se některých členských států a odhad pro celou EU. Tato tabulka udává pouze spotřebu primární energie v roce 2020 vyjádřenou v Mtoe. „*“ označuje předběžný cíl.

¹⁴ Výpočet nezahrnuje ISCED 4 (Německo, Rakousko).

DK	80 %	3 %	-20 %	30 %	17,8	<10 %	alespoň 40 %	22 000 (osoby žijící v domácnostech s velmi nízkou intenzitou práce)*
EE	76 %	3 %	11 %	25 %	6,5	9,5 %	40 %	61 860 osob mimo ohrožení chudobou*
EL	70 %	0,67 %	-4 %	18 %	27,1	pod 10 %	32 %	450 000
ES	74 %	2 %	-10 %	20 %		15 %	44 %	1 400 000-1 500 000
FI	78 %	4 %	-16 %	38 %	35,9	8 %	42 % (úzká vnitrostátní definice)	150 000
FR	75 %	3 %	-14 %	23 %	236,3	9,5 %	50 %	Žádný nový cíl pro současné období (cíl byl platný do roku 2012)*
HU	75 %	1,8 %	10 %	14,65 %	26,6	10 %	30,3 %	450 000
IE	69-71 %	přibližně 2 %- 2,5 % HNP	-20 %	16 %	13,9	8 %	60 %	200 000*
IT	67-69 %	1,53 %	-13 %	17 %	158,0	15-16 %	26-27 %	2 200 000
LT	72,8 %	1,9 %	15 %	23 %		<9 %	40 %	170 000
LU	73 %	2,3-2,6 %	-20 %	11 %		<10 %	66 %	6 000
LV	73 %	1,5 %	17 %	40 %	5,23*	13,4 %	34-36 %	121 000*
MT	62,9 %	0,67 %	5 %	10 %	0,825	29 %	33 %	6 560
NL	80 %	2,5 %	-16 %	14 %		<8 %	>40 % 45 % se očekává v roce 2020	93 000*
PL	71 %	1,7 %	14 %	15,48 %	96,4	4,5 %	45 %	1 500 000
PT	75 %	3 %	1 %	31 %	22,5	10 %	40 %	200 000
RO	70 %	2 %	19 %	24 %		11,3 %	26,7 %	580 000
SE	více než 80 %	přibližně 4 %	-17 %	49 %	36,7-66,0	<10 %	40-45 %	Snížení procenta žen a mužů nezapojených do pracovního procesu (s výjimkou studentů v celodenním studiu), dlouhodobě nezaměstnaných a osob v dlouhodobé pracovní neschopnosti výrazně pod 14 % do roku 2020*
SI	75 %	3 %	4 %	25 %		5 %	40 %	40 000
SK	72 %	1,2 %	13 %	14 %	16,2	6 %	40 %	170 000
UK	žádný cíl v NPR	žádný cíl v NPR	-16 %	15 %	177,6	žádný cíl v NPR	žádný cíl v NPR	Stávající číselné cíle Aktu proti dětské chudobě z roku 2010*
HR¹⁵	59 %	1,4 %	+26 %	20 %		4 %	35 %	100 000

